

Budapest, 1936. január 1.

Kávésok Lapja

A.M.N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

XII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

1. szám.

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., József-krt. 38. I. 5. Tel: 32-1-05.

Felelős szerkesztő:
DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31. Tel: 31-4-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Január 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi házbér harmadik részlete

Január 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenét nem tartó kávéházak vigalmi adója.

Január 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai január havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Január 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Január 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmiadója.

Január 25-ig benyújtandó vigalmi adó átalányozása iránti kérvény.

Január 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Január 31-ig felmondható a rögzített kereseti-, jövedelem- és vagyonadó. Megfizetendő a zeneszerzői jogdíjak I. félévi részlete.

1936.

Amikor a szilveszteréjszakai harangszó a tizenkettediket kongatja, amikor a ragyogó fények egy pillanatra elsötétülnek, hogy rövidesen még ragyogóbban világítsanak, kettős ünnepi pillanatot élünk át. Az egyik az elmúlt esztendő bucsúja és temetése, a másik az új — még ismeretlen, megszületése és köszöntése.

Amikor ily kettős érzésekkel fogadjuk az újévet, voltaképp nem tudjuk, melyik érzés a jogosultabb:

az elmúlt esztendő megsiratása, vagy az új — még be nem teljesedettnek — reményteljes üdvözlése.

Az elmúlt évet átéltük ezer gondjával-bajával. Dolgoztunk annak 365 napján keresztül; kerestük és megkerestük a magunk, családunk, alkalmazottaink kenyerét. Átéltük ezt az esztendőt is, nem könnyebben, nem gondtalanabban, mint az előbbieket, az eredmény, amit aktivunként könyvelhetünk el, legfeljebb az, hogy jól-rosszul sikerült fenntartani existenciánkat, munkánk helyeit, kenyéradó műhelyünket és szerszámainkat.

A mai viszonyok között, amikor existenciák megszűnése és összeomlása nem ritkaság, ez is eredmény, már ez is jelent valamit.

Üzleteink fennmaradása és fennállása jelenti azt, hogy a jövőben módunkban áll megszívlelni azokat a hibákat és bajokat, amelyeket elkövettünk és amelyeket a viszonyok nyomása alatt nem kerülhetünk el.

Ma, ez ünnepi évforduló hangulatában kis számonkérést tarthatunk és visszatekintve a lezárult év eseményeire, bevallhatjuk, hogy igen nagy, sőt túlnyomórésztben magunk vagyunk okai bajainknak és iparunk nyomorúságos helyzetének.

Nem akarom a közelmúlt eseményeit újra felidézni, de meg kell mondanom, hogy a helyzet javulását célzó mindennemű törekvés hiábavaló, ha maguk az érdekeltek nem akarnak, vagy nem mennek cselekedni, az első kritizáló szótól megijednek, visszátáncolnak és kiteszik a nagy plakátokat „na, na! újra minden a régiben, én újra ráfizetek üzletemre.“

Megindítottunk egy jól, gondosan megalapozott mozgalmat, mely hivatva volna az ipar helyzetét rendezni. Igyekeztünk az érdekeltek között egyezményeket létrehozni. Az egyezményeket megkötötték, azaz a hátsó gondolattal, hogy ugye fogják betartani.

Ha a mai helyzetet átmenetinek tekinthetnők, talán nem is kellene ezekkel a kérdésekkel foglalkoznunk. Ha remélhetnők, hogy belátható időn belül forgalmunk megjavul, költségeink pedig leszállanak, lehetne a jövő, érdekében hozott áldozatokról beszélni:

Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és Tejcarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója

VII., Rottenbiller ucca 31.

Telefon: *46-2-65, 35-0-16. Interurbán: 34-6-68.

Tojás osztály

Sürgőny cím: „Köztejt Budapest“

De bárhová nyúlunk, bárhová tekintünk, kösziklák-kal vagyunk körülvéve. Van-e aki komolyan gondolja, hogy annyiszor felpanaszolt közterheink belátható időben csökkenni fognak, van-e kilátás házbéreink leszállítására? Lehet-e személyzeti kiadásainkat apasztani? Van-e kilátás a nyersanyagok árának leszállítására, amikor azok jelentős része valósággal állami monopólium, vagy helyesebben bevételi forrás, másik részének ára az exporttörekvések hatása alatt nap-nap mellett emelkedik?

Bevételi lehetőségeink fokozása szinte reménytelen törekvés. Az idegenforgalom minden propaganda és fejlődés ellenére a kávéiparra nézve nem jelent eredményeket és azt a lehetőséget is megzavarják a zür-zavaros világpolitikai viszonyok. Igaz, vannak kartársaink, akiknek sikerült némi forgalomemelkedést elérni. De milyen áron és minő eszközökkel? A régi szolid kávéházakból attrakciós, csindadrattás vurstli lett, mindenütt ének, disease, zenekar stb. stb., ami azt jelenti, hogy jóval többbe kerül az ezúton szerzett vendég, mint amennyit behozhat. S merjük állítani, hogy ahol e címen eredmények voltak, azok bizony csak látszatok és az évvégi mérlegek nagyon szomorú képet mutatnak.

Ez volt az elmúlt év, mit hozhat az új esztendő?

Az egyedüli ami biztos, a remény, hogy talán az idők mégis végre jobbra változnak. Sajnos, segítséget nem várhatunk sehonnan, magunknak kell cselekedni.

Vessen mindenki számot magával, lássa be, hogy így a dolgok nem mehetnek tovább. Ingoványok felett járunk, nem tudjuk a hinár mikor nyílik szét lábunk alatt és menthetetlenül alásüljedünk. Szilárd, száraz talajra kell kerülnünk, hogy ez a veszély ne fenyegetsen. A filléres keresetek, a kispénzűség korát éljük, ehhez kell alkalmazkodnunk. Számolni kell, mit lehet és mit szabad. Ráfizetni valója senkinek sincsen, végre is iparosok és kereskedők vagyunk, akiknek keresetükből kell megélnünk és kötelezettségeinket teljesítenünk.

Lássák be kartársaink, ha ipartestületünk vezetősége ezeken a bajokon segíteni igyekszik, ezt a törekvését, még áldozatok árán is segíteni kell. Nincsen

operáció vér és fájdalom nélkül, a mai helyzeten pedig csak gyökeres operációval lehet segíteni.

Ma már elértük azt, hogy cél és szükségnélküli alapítások nem veszélyeztetik az ipar boldogulásának lehetőségeit, új konkurrenséktől nem kell félnünk. De most már a magunk körében kell tisztogatnunk, ki kell irtanunk a fékevesztett versenyt a dumping annyiszor szóváltott tüneteit.

Távol áll tőlünk, hogy a szabadverseny lehetőségét kiküszöböljük, de annak határát kell korlátozni. Reánk kötelezettségek, terhek hárulnak, ezek elviselhetését, existenciánk fenntartását kell biztosítanunk.

Az új esztendő hozzon iparunkba új atmoszférát, egymást megértő kartársi gondolatokat. Teremtsük meg végre azt az állapotot, hogy reális számításokkal, komoly üzletvitellel ismét erőssé, nagyvá tehetjük a magyar kávésságot!

Mészáros Győző.

Adóközösségi közgyűlés

1935. december 20.

A végefelé járó esztendő ipari életének utolsó mozzanata az adóközösségi közgyűlés volt. Ez a más-különböen inkább formális gyűlés ezúttal meglehetősen izgalmas hangulatban folyt le, nem annyira a napi-renden levő tárgy miatt, de az elmúlt hetek alatt nyilvánosságra került nyilatkozatok hatása alatt. A közgyűlési felszólalók sorra bíralták és cáfolták az ügyek egyoldalú beállítását és az ehhez fűzött kommentárokat, melyek arra alkalmasak, hogy a kávé-ipar törekvéseit ferde világításba helyezték.

Az adóközösségi közgyűlésen a következők vettek részt: Mészáros Győző elnök, Gál Arnold és Dr. Strausz Vilmos alelnökök, Ádám Károly, Balázs Elemér, Bajlós Ernő, vitéz Bertha Gyula, Czimmer Sándor, Deák Sándor, Fischer Ármán, Gárdonyi Andor, Gellért Zsigmond, Grosz Ödön, Dr. Goldmann Oszkár, Hahn Ferenc, Horti Károly, Jovics Jenő, Kaiser Sándor, Klauber József, Klein Menyhért, Krausz Hugó, Korráth Ferenc, Lendvai József, Markovits Lajos, Mezei Sándor, Ottó Dezső, Propper Márton, Reiner István, Szegő András, Szűsz Károly, Steiner József, Schweiger Sándor, Spatz P. Béla, Tarján Vilmos, Upor József, Weingruber Ignác, Weiszberger Sándor adóközösségi tagok, Dr. Havas Nándor főtítkár.

A székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság részéről Dr. Bíró Béla p. ü. titkár jelent meg.

Mészáros Győző elnök a megjelent kartársakat üdvözölve, az adóközösség közgyűlését megnyitotta. A pénzügyigazgatóság képviselőjében megjelent Dr. Bíró Béla p. ü. titkárt tisztelettel köszönti és arra kéri, hogy hallgassa figyelemmel végig a közgyűlés lefolyá-

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

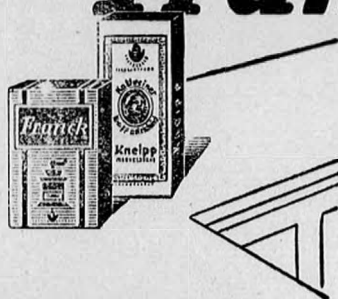
**1 1/2 literes
zárt palackokban**

Kőbányai Polgári Serfőzde
gyártmánya

Chrómoztassa, nickeleztesse felszerelését

**NEMES EDE chromozó vállalatánál,
Budapest, VI., Nagymező ucca 45.
Telefon: 18-9-80.**

Franck és Kneipp

*vevőinek régi barátjai!
Árolja ezt a barátságot
és nem fizethet rá soha!*

sát, illetőleg annak felszólalásait. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Horti Károly* és *Propper Márton* közgyűlési tagokat jelöli ki, végül közli, hogy *Katona István*, *Singer Kálmán*, *Wéber Gyula* és *Poltzer Tibor* adóközösségi tagok elmaradásukat kimentették.

Majd a napirendre térve, kijelenti, hogy a közgyűlés egyetlen célja, vajjon a tagok kívánják-e az adóközösséget az 1936. évre megalakítani, illetőleg az erre vonatkozó tárgyalások megindítását.

Ezután bejelenti, hogy az 1935. évi

taglétszám	106	volt
ezek közül kizáratott az év folyamán	8	
	98	
a kizártak közül jelentkezett felvételre	2	
	100	
a régi tagok közül nem jelentkezett	2	
1 üzem külön jelentkezett	1	3
	97	
az 1935. évi tagok közül jelentkezett	97	
Uj tagként felvételüket kérik	14	

Összes létszám: 111 tag.

Minthogy ezek szerint az adóközösség létszáma a megalakulást lehetővé teszi, a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

HATÁROZATI JAVASLAT:

„A Budapesti Kávésok Fényűzési és Általános Forgalmi Adóközösségének 1935. december 20-án megtartott közgyűlése meghatalmazza az elnökséget, hogy az 1936. évi adóközösség megalakítása tárgyában az illetékes hatóságokkal a tárgyalásokat indítsa meg és azok lefolytatása után a kir. Kincstárral megállapodást kösse meg.“

A javaslat előterjesztése után a vitát megnyitotta.

Dr. Strausz Vilmos ismerve az adóközösség eddigi adatgyűjtését, tudja, hogy a tárgyalások folyamán az a kép fog kialakulni, hogy a kávéházak forgalma nem csökkent, sőt talán egyes esetekben emelkedett is. Ez azonban nem jelent jólétet és javulást, hanem azt, hogy kartársaink a legfantasztikusabb eszközökkel, attrakciókkal tudták e helyzetet elérni. Ez nem javulást, hanem a rezsik horribilis emelkedését jelenti. Míg a múltakban a zenélés költsége évenként pár százezer pengőt tett ki, ma ez üzemein-

ket milliókkal terheli. Kéri, hogy a tárgyalások folyamán erre a körülményre a hatóságok figyelmét hívják fel.

Grosz Ödön teljes mértékben magáévá teszi *dr. Strausz* szavait és hivatkozik, hogy a forgalom napról-napra csökken és csak különleges attrakciókkal bírják fenntartani üzemeiket.

Dr. Biró Béla a statisztikai adatok alapján megállapította, hogy a mélypontot két év előtt elértük és most már valami fejlődés észlelhető.

Tarján Wilmos: Csak kétféle módon lehet tönkremenni, vagy kis rezsivel, vagy naggyal. Saját üzemen át látja a helyzetet. Állampénzügyi szempontból is érdek a méltányosság, a múltban megértést tapasztaltunk, kérjük, hogy ezt a jóindulatot továbbra még intenzívebben, érvényesítsék. Már 4 évvel ezelőtt hangsúlyozta az árvédelem szükségét. Most az elnök kezdett meg egy árnyellálási akciót, mely mindenfelé elő volt készítve, meg akarta gátolni az ipar tönkremenetét. Akadnak tagok, akik saját és az ipar érdekében e mozgalommal szembehelyezkednek. Kéri a hatóságot, hogy az ily hangulatkeltéseket ne tegyék magukévá.

Reiner István sajnálattal látja, hogyha egyes urak saját nyilatkozatuk szerint dúskálnak a jövedelmekben, az ipar túlnyomó többsége csak áldozatok árán tudja üzemét fenntartani. Visszautasítja az ilyen a valóságnak meg nem felelő propagandát.

Dr. Strausz Vilmos és

Grosz Ödön újabb megjegyzései után

Elnök köszönetet mond a felszólalóknak a helyzet megvilágításáért. A kincstár képviselője előtt hangoztatja, hogy saját berkeinkben akartunk rendet csinálni, de ezt egyelőre el kellett halasztanunk. Bármily pontos adatokat bocsátunk a kincstár rendelkezésére, voltaképp ezek nem adják a helyzet hűsége képét. Természetes, a múltban elhangzott nyilatkozatok alkalmat adnak iparunk helyzetének téves megítélésére. Látjuk a helyzetet abból, hogy hogyan fizetik a tagok általányaikat. Meg van győződve, hogy mindenki szívesen fizetne pontosan, ha tudna. Mondhatjuk, hogy a kávéházak 99%-a eredmény nélkül van vezetve. Ha egyes üzemek teli is vannak, mégis ráfizetnek az üzletre, mert áron alul adnak. Ez a lehetetlen áron való árusítás az ipar tönkretétele. Ahol emelkedést látunk, az mesterségesen feltornázott forgalom. A kérdés még mindig napirenden van és mindent el fog követni, hogy a dumpinget kiirtsa.

Arra kéri az eljáró hatóságokat, elsősorban a kir. Pénzügyigazgatóságot, hogy ne a számokat nézzék, hanem a valóságos helyzetet.

Több felszólaló nem lévén, elnök a határozati javaslatot szavazásra teszi fel, mire azt a közgyűlés egyhangúlag elfogadja.

Elnök felhívja az adóközösség tagjait arra, hogy addig, amíg az új átalányok megállapítva nincsenek, az 1935. évben megszabott összegeket fizessék meg.

Több tárgy nem lévén, elnök a megjelenteknek köszönetet mondva, a közgyűlést berekesztette.

A kávéházak árubeszerzése

Irta: *Losonczy Gusztáv.*

Közismert és évek hosszú során bebizonyult tény az, hogy a kávéházak legnagyobb vonzó ereje mindenkor az ott kiszolgáltató árúk elsőrendű minőségében volt. Mindig híres volt a budapesti kávéházak kávéja, feketéje, és csokoládéja, amelyhez hasonlót semmi-féle magánháztartásban előállítani nem lehetett. Természetes, mindehhez elsőrendű nyersanyagokra van szükség. Ez a multban egyáltalán nem volt probléma, ma azonban a viszonyok megnehezültek. Korlátozások, behozatali előírások sokasága nehezíti meg ezek forgalmát, nyersanyagaink behozatala és elosztása államgazdasági és állampénzügyi feladat lett, amely a gyakorlatban óriási áremelkedést jelent minden vonalon. Elég megemlítenünk azt, hogy ma 1 kg. tea vámja kerekén 8 pengő, a kávé vámja kg-ként 4.40 pengő. Az újabban bevezetett árú kompenzációk rendszere is emeli az árakat, mert a behozott árúk ellenértéke fejében kivihető cikkek keresetét emeli és így végeredményben a behozott árúk árát nyomja felfelé.

A kávéházak kiadásainak 30—50%-a anyagbeszerzésekre megy és ennél fogva a kávéások létkérdése, hogy az üzletükben felhasználásra kerülő anyagokkal hogyan gazdálkodjon. Természetes és jogos törekvés, hogy kiadásainkat csökkentjük és minél olcsóbban szerezzük be azokat az anyagokat, amelyek a kávéházakban feldolgozásra és kiszolgálásra kerülnek. Bár mennyire is helyénvaló ez a törekvés, de a kávéházak üzemében nem vihető 100%-ig keresztül, mert — mint mondtam — a kávéházaknak ma is egyik legjobb vonzóereje az, hogy ott a vendég olyan minőséget kap, amihez különben nem juthatna. Kétségtelen, hogy a kávéház még ma is bizonyos mértékben luxus igényeket van hivatva kielégíteni, de még akkor is, ha a tömegélelmezést szolgálja, a közönség joggal elvárhatja, hogy mindenek előtt jót, sőt kiválóat kapjon.

A kávéházi közönségnek ilyen tekintetben egész határozottan fokozott igényei vannak. Aki a szakmát régóta és alaposan ismeri, ezen a téren igen érdekes

Gschwindt-féle

**Aqua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek**

tapasztalatokra tehetett szert. Azokról a kávéházakról, amelyeknek üzletmenete még a mai nehéz viszonyok között is kielégítő, a közönség véleménye az, hogy ott jó kávé és általában jó árút adnak.

A kávé nem azért ad jó anyagot, mert üzlete jól megy, hanem megfordítva, azért megy az üzlete, mert üzletében kezdettől fogva jó anyagot, jól elkészítve szolgáltat fel.

A kávéház olyan természetű üzlet, amely csak akkor életképes, ha a kávé az anyag beszerzésénél a minőségre fekteti a legnagyobb súlyt. Hiába, az attrakciók és reklámok különféle volta, ha a kiszolgáltató árú nem jó, a közönség azonnal felismeri és ha egyszer be is megy az üzletbe, másodszor már alig szánja erre rá magát.

Mint a kávéházak egyik áruellátó szervezetének vezetője, hosszú évek hosszú során küzdelmet folytatok az irányban, hogy a kávéházi anyagok minőségének standardja minél inkább javuljon. Ez a küzdelem a mai viszonyok között igen nehéz, mert vannak kávéások is akiknél nincs meg a kellő áruismeret, amire a mai időkben különösképpen szükség van. Valahogy úgy vagyunk a kávéházi cikkek nagy részével: kávéval, teával, stb., mint az orvosi tudományokkal, a legtöbb ember azt hiszi, hogy ért hozzá, pedig ahhoz igazán csak az érthet, aki azzal éveken át állandóan foglalkozik. A nehéz gazdasági viszonyok folytán az élelmiszer szakmában olyan jelenségek tapasztalhatók, amelyek az áru beszerzésénél a vásárlót igen nehéz helyzetbe hozzák. Ép ezekről a furesaságokról akarok néhány megjegyzést tenni.

A közönség vásárlóképességének erős leromlása folytán az importőrök, az élelmiszer feldolgozásával foglalkozó gyárüzemek, olyan minőségeket hoznak forgalomba, amelyek azonban a magasabb kávéházi igényeknek nem felelnek meg. Ezeknél a cikkeknel az olcsó ár mögött olcsó minőség is rejlik. Rengeteg csokoládé és kakaópor készítmény kerül forgalomba, amelyek „prima” csokoládé és kakaó név alatt szerepelnek és ezeknek ára kg-ként 1.50-től 6.— pengőig terjed.

A mustár ára, ha az megfelelő minőség, legalább is 1.50 pengőbe kerül, de sokszor tapasztalom, hogy vannak kávéások, akik „prima” mustárt vesznek 80 fillérért, 1 pengőért kilogrammonként, vagy még olcsóbban. Természetes ez nem lehet jó és legfeljebb az áruházak élelmiszerosztályainak kisigényű publi-

M o e z n i k - m u s t á r legyen minden asztalon!

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt** kávéházakban
nélkülözhetetlen

kuma részére felel meg, a kávéházi minőségnek azonban nem. Hasonló a helyzet a mandulával, amelyek számtalan fajtája e forgalomban természetesen „príma” minőségben kerül.

A minden kávéházi reggelihez felszolgált méz, vagy jamnál hasonló a helyzet. Üzletlátogatásaim alkalmával számtalanszor hallom üzletfeleimtől, hogy a pergetett akácmezet máshol olcsóbban kapja, mint nálunk. Természetes, hogy olcsóbban kapja, ha ez a méz sokkal vékonyabb, mint az elsőrendűnek minősíthető valódi akácmeze, amelynek illata és zamatja van. A jameknél szinte felesleges beszélni, hiszen minden jamre rámondják, hogy príma, rá is írják azt, hogy például málna-jam, még ha az kilógrammonként 80 fillérbe kerül is. Nem érdektelen itt megemlíteni azt, hogy ép az utóbbi napokban előfordult egy eset, amikor az Országos Chemiai Intézet egy ilyen úgynevezett „príma” málna ízt megvizsgált, amelyről megállapította, hogy málnát egyáltalán nem tartalmaz, hanem hamisítva van a málna íz, egres és almával és ez sem jó.

Számtalan ilyen esetet tudnák felsorolni; hogy egy másik cikket említsek, a fogvájó kérdését, amelyeket az azokat gyártó cégek rendszerint 1000—2500 darabos csomagolásban hozzák forgalomba. Egyes ételmiszerárúsító helyeken a fogvájót minden áron olcsóbban akarjuk forgalombahozni és a kérdést oly módon oldották meg, hogy olyan csomagolást csináltak, amelyben a szokványtól eltérően 1 csomagban csak 800 darab van. Persze a fogvájó így olcsóbb lett, csak a vevő kapott kevesebbet.

Kávé és tea beszerzésénél előforduló visszasságokról köteteket lehetne írni. Ha egy árjegyzéket végignéznünk, látjuk, hogy a kávéfajták árai 6—12 pengő között változnak. Aki takarékoskodik, a legolcsóbb kávévet veszi, de ennél is olcsóbbak a különféle pótkávék és kávépótlékek.

A tea ára 14—28.— pengő között mozog. Van kitűnő és kevésbé jó minőség. A vendégnek a legkitűnőbb is épen alig jó, sokszor selejtes minőséget kap. Ha még most megemlítem azokat az eseteket, amikor az árubeszerzésnél a kávé kölesön nyújtását kéri, akkor a vevő az eladónak teljesen ki van szolgáltatva. Tapasztalatlából tudjuk, hogy az ilyen „ka-

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapítatlan 1824.

matmentes kölcsön” mit jelent. A gyarmatárú nagykereskedeleme körében több ízben merültek fel elítélő kritikák az ilyen cégek ellen, sajnos, azonban ezeket az eseteket teljesen kiirtani alig lehet.

A szeszecitások: rum, konyak, likőrök ezer és ezer fajtájáról szinte beszélnem is felesleges. Van kitűnő, jó és selejtes árú, úgymint az összes árucikkekben, dumping áron csak selejtes árú lehet adni.

Hosszú sora lenne azoknak a cikkeknek, amelyeket más minőségben és nem az eredeti név alatt hoznak forgalomba. Ez az eljárás azonban nem egyeztethető össze az ipar tisztességével.

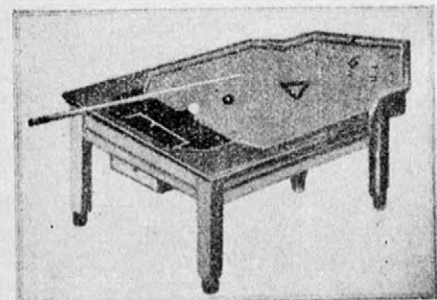
A budapesti kávéipar világviszonylatban is az első helyet foglalja el, úgy berendezésénél, nívójánál, mint a kiszolgált ételek és italok minőségénél fogva. Erre pedig vigyázni kell.

Teljesen méltánylandó az ipartestület érdemes vezetőségének és főleg kiváló elnökének az a törekvése, amikor hangoztatja, hogy a kávéházak nívóját és jóhírét fenn kell tartani és meg kell védeni és a kávéházi vendégnek csak azt kell és szabad adni, amely várakozásának és igényének teljes mértékben megfelel. Ha drágább is az elsőrendű árú, a kávéházak existenciális feltétele ez, az árú minőségénél nem lehet takarékoskodni, mert csak kifejezetten elsőrendű árú feldolgozása mellett lehet biztosítani azt, hogy a kávéházi vendég mindenkor szívesen és örömmel járjon a kávéházba.

A rögzített adók felmondása

A törvény lehetővé teszi, hogy azok az adózók, akiknek jövedelmük az 1935. év folyamán csökkent, jövedelem-, vagyon- és kereseti adójuk alapját felmondhatják és kérhetik annak újabb megállapítását. A felmondást és az új megállapítást írásban kell kérni és csatolni kell az új kereseti-, jövedelmi- és vagyonadóalap bevallási ívét.

Tekintettel arra, hogy éppen az iparosság az, akinek az év folyamán csökkent a jövedelme, jogos a felmondás és az új megállapítás kérése. A fősúlyt azonban nem a kincstár által megállapított összeg sokallására kell fordítani, hanem bizonyítani kell a jö-

Kérjen árajánlatot!

Kartársak figyelmébe!

Szab. kuglibilliárdasztal

Egyesített karambol,
kugli- és lyukjáték.

Szórakoztató közkedvelt
sportjáték.

Automata nélküli zárja
a játékidőt.

Forgalomba hozza:

FEHÉR FERENC szab. tul.
Bp. VI., Vörösmarty-u. 43.
Telef. hívó: 46-9-67.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 84-3-39. — Uveg és porcellán.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzemé,
 Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 37-8-69

vedelem csökkenését. Nem azt kell kimutatni, hogy mennyi jövedelem nincs, hanem azt, hogy mennyi volt a veszteség.

Az adóhatóságokkal szemben azt kell bizonyítani, hogy mennyi volt a tényleges jövedelem, vagy vagyon

Az elsőfokú kivétel ellen sérelmesség esetén az adófelszólamlási bizottsághoz, ennek ítélete ellen pedig a közigazgatási bírósághoz kell panasszal élni. De itt sem az adót kell sokallani, hanem az adó alapját kell megfeleltetni.

Az iparosság helyesen teszi, ha a január 31-ig terjedő idő alatt él a felmondás, illetve az új megállapítás kérdésének jogával. Ebben azonban csak azoknak lehet részük, akiknek a jövedelmi és kereseti adóalapjuk az 1935. évi kivétel alkalmából 10.000 pengőn, vagyonadó alapja pedig 6000 pengőn alul volt.

H I R E K

A Budapesti Kávésok Ipartestülete elnöksége a testület összes tagjainak ezúton kíván *boldog újévet*. *Mészáros Győző* elnök, *Gál Arnold*, *Szabó Sámuel* és *Dr. Strausz Vilmos* alelnökök, *Dr. Havas Nándor* főjegyző.

Esküvő. *Gerő Áron* köztisztelőben álló kartársunk *Erzsike* leánya f. é. január 5-én d. u. 3/4 órakor a dohány-utcai izr. templomban köt házasságot *László Pál* úrral, *László Sándor* és neje fiával.

Halálozás. *Szavay Sándor* érdemes kartársunk, a Népszínház uccai Hazám Kávéház tulajdonosa dec. 30-án rövid szenvedés után elhunyt. Halálát fia és özvegye gyászolja.

Adóközösségi értesítés. Mint lapunk más helyén közöljük, az Adóközösség közgyűlése elhatározta, annak az 1936. évre való újraalakulását. Addig, míg a megindult tárgyalások véget nem érnek, felhívjuk az Adóközösség tagjait, hogy amíg az 1936. évi általánnyok véglegesen nem állapíttatnak meg, az 1935. évre megszabott összegeket fizessék be. Azok, akik az 1935. évben nem voltak az Adóközösség tagjai, annyit fizessenek, amennyire a vonatkozó értesítésben köteleztettek. A befizetés határideje, mint eddig, minden hó 10-e, tehát az *első befizetés január*

10-én esedékes. Azok, akiknek még hátralékuk van, e hátralékot január 3-ig feltétlenül rendezzék.

A vigalmi adók általányozása. Figyelmeztetjük ipartestületünk összes tagjait, hogy amennyiben vigalmi adójukat általányösszegben kívánják leróni, kérvényeiket január hó 25-ig adják be a székesfőváros pénzügyi osztályánál. Akiknek hátraléka van, általányt csak akkor kaphatnak, ha hátralékukat ki-egyenlítik.

Karácsonyfa ünnepély a Gresham kávéházban. Mint minden esztendőben, — ez évben is példaadó módon vette ki részét *Szlavek Károly* kartársunk a Gresham Kávéház Rt. igazgatója, a társadalmi jótékony-ság nemes munkájából. A kávéház igazgatóságának adományából és személyzetének gyűjtéséből 20 szegénysorsú gyermeket ruházott fel és a felruházás alkalmából a gyermekeket bőséges uzsonna keretében vendégül látta. A nemes cselekedetet kommentálni nem kell, bizonyítéka annak, hogy vannak kartársaink, akik a legnehezebb időkben is megtalálják a szívüket.

Újévi ajándékok megváltása fejében újabban a következők járultak a munkanélküliek segélyezéséhez: *Balázs Ignác* (Erdélyi Bőrozó Rt.), *Bródy Ignác* (Bródy), *Keményi Adolf* (Pölgári), *Lukács Rt.* (Lukács), *Mezei László* (Etoil), *Miklósi József* (Casino), *özy. Reiner Mór* (Vígyszínház), *Royal Étterem* és *Kávéházi Üzemek* *Bérlő Rt.* (Royal), *Szabó Sámuel* (Philadelphia), *Vas József* (Vas), *Zsigmond László* (Rózsadomb).

Vagyonok — borraalókból. Eastburne angol ten-geri fürdőn nemrégiben halt meg az ottani Grand Hotel főpincére, *Albert Charles Grabb* és végrendeletéből kiderült, hogy kb. 20.683 font maradt utána, melyet csaknem kizárólag a borraalókból gyűjtött össze. *Charles Miller*, az egyik nagy newyorki hotel éthor-dója néhány hónappal ezelőtt 130.000 dollárnyi va-gyont hagyott hátra, bár heti fizetése mindössze 30 dollár volt. De ezt a vagyont nemcsak borraalókból gyűjtötte össze. Mert a pincér asztalainál több new-yorki pénzember volt törzsvendég, akik, ha jókedvükben voltak, tettek a pincér előtt is egy-két megjegyzést a tőzsdei kilátásokra. Ezeket a megjegyzéseket tudta aztán ügyesen kibaszni *Charles Miller* és ebből szerezte esinos vagyonát. A pincérségtől azonban nem válhatott meg, mert ezzel feladta volna tőzsdei össze-köttetéseit is. A nagy északatlanti hajóvonalak pin-céréi aligha keresnek kevesebbet, heti harminc fontnál a borraalókból és fizetésük 4—5 font hetenkint. A legszegényebb ember a fedélzeten igen gyakran a ka-pitány, akinek fizetéséből meglehetősen költséges éle-tet kell élnie.

December havában huszonegy pesti kávéházban működtek dízőzők. Olyan jelentős szám ez, hogy fel-jegyezni érdemes.

A FÉNY A KÁVÉHAZ ALAPMOTIVUMA

Ragyogóan tiszta, tündöklően fényes lesz ablak és tükör-
 üvege ha

K O M L Ó S I - n á l

tisztíttatja. Olyan olcsó a **bérlérendszer**, hogy a házimunka nem fizetődik ki. — V., Akadémia-u. 7. — Tel: 23-7-34

TOKAJI FUCHS-TOKAJI LERAKAT
 TELEFON 81-2-74
 MINTAPINCE: V. NÁDOR-U. 5

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
 Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 38-5-59.
 Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezvel Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Vendéglátóüzem, mint céh — Ausztriában. Az osztrák vendéglősök és koresmárosok szövetsége ez év november 20-án tartotta utolsó ülését, amely után az új törvények értelmében az egész osztrák vendéglátó üzem céhhé alakul át. Az új céhbe a vendéglősök, koresmárosok, kávéházak, szállodák, penziók, pánikamérők, garázstulajdonosok, szanatóriumok és fürdőüzemek tartoznak. Az új céh ügyeit J. Holzmann kereskedelmi tanácsos, mint főnök és a 15 tagú szakbizottság fogja irányítani és vezetni.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökségének választása. Mult héten alakult meg az újonnan választott budapesti kereskedelmi és iparkamara. A hétfői ülésen történt meg az elnökség megválasztása. Éber Antalt és Székács Antalt egyhangúan újra elnökké, illetve alelnökké választották, az ipari osztályban pedig Nagy Antal nagy többséggel megtartotta eddigi alelnöki állását Koch Gyulával szemben. A választás ilyen sima lefolyása mindenfelé meglepedést keltett.

Pertik Béla dr. jubileuma. Dr. Pertik Béla tanácsi főjegyző most ünnepelte a fővárosnál eltöltött szolgálatának 25 éves jubileumát, amely alkalmából tömegesen keresték fel szerenese kívánatokkal, amelyekhez a magunk részéről is örömmel csatlakozunk.

Fegyelmi bíróság felállítását javasolja a kamara az árrontás ellen. A budapesti kereskedelmi és iparkamara törvénytervezetet készített laikus bíróságok, az úgynevezett fegyelmi bíróságok felállítására. Ezek a fegyelmi bíróságok gyorsan és azonnal tárgyalhatnák azokat az általában jelentéktelenebb üzleti eltévelyedéseket, amelyek az árrontással kapcsolatosak, amelyeknek azonban végeredményben igen nagy hatásuk van az üzleti életre. A kamara a laikus bíróság rendszerét is kidolgozta. A bíróság elnökét és tagjait a kamara teljes ülése választaná. Az elnök és a tagok nem szakmabeliek lennének és kizárólag belátásuk alapján döntenének kisebb vitás ügyekben. Az eljárás díjtalan lenne és az alaptalan feljelentőt súlyosan megbírságnának. A fegyelmi bíróságok működése sokban tehermentesítené a rendes és választott bíróságokat, amennyiben azok kisebb termézetű árrontásokkal foglalkozni nem lennének kénytelenek. De nem terhelnék a kereskedőket a súlyos perköltségek sem, elmaradnának a választott bírósági megbélyvezések is és általában olyan ügyekben is oltalmat nyújthatna a kereskedőknek, amely ügyek kívül esnek a törvény keretein. A kamara a törvénytervezetet fölterjesztette a kereskedelemügyi miniszterhez, ezenkívül küldöttségben is járult Winckler István kereskedelemügyi miniszter elé, akinél Székács Antal alelnök ismertette a fegyelmi bíróságok tervét. A miniszter nagy érdeklődéssel hallgatta meg az előterjesztést és megígérte, hogy a kérdést támogatja. A kamara rövidesen az igazságügyminiszternél is liszteleg küldöttségben és ha ott is sikerül meggyőzni a tervnek akkor elhárul minden akadály a fegyelmi bíróság intézményes létesítése elől.

Hatvanöt százalékkal hanyatlott Magyarország kávéfogyasztása. Jellehel a kávétermelés 1934-ben 25 millió mázsával az utolsó esztendőnk legmagasabb

Behozatali korlátozások

miatt már előre ajánlatos, ha vevőink teával a téli szezonra magukat ellátják.

Friss termésű, hosszú éveken keresztül bevált teakeveréink megérkeztek, azokból kimérve is bármilyen mennyiséget szállítunk.

Imperiál teakeverék	P. 20.65
Royal teakeverék	„ 18.45
Lipton teakeverék	„ 19.65
Teakeverék a)	„ 17.40
Teakeverék b)	„ 14.80
Jamaikai vágott rum 50 ⁰	P. 5.90
Jamaikai vágott rum 60 ⁰	„ 6.90

valódi jamaicai rummal, többéves vágás.

Budapesti Kávésok

Áruforgalmi Rt-nál

Budapest, VIII., József-krt 38.
 Telefon: 39-2-77.

pontját érte el és a termelés csökkentésének eredményei előreláthatólag csak a jövő esztendőben fognak érvényesülni, a magyar kávépiac fogyasztása és ár alakulása független maradt a nagy kávékínálattal járó áresés hatásától. 1924—1928. években még 248 frank volt a kávé newyorki világpiaci ára, a mult esztendőben pedig már csak 76 aranyfrank. Az európai államok fogyasztása az olcsóbb kávéárak hatása alatt nem is csökkent, sőt emelkedett és míg a tíz legnagyobb európai kávéfogyasztó állam a válság előtt mindössze 3.2 millió mázsát fogyasztott, addig ebben az évben fogyasztásuk 4.2 millió mázsa volt. Értékben azonban 919 millió frankról 422 millió frankra esett az európai államok kávéfogyasztása, azaz átlagosan 54 százalékkal volt kisebb értékű, mint a válság előtt, viszont Magyarországon a fogyasztás értéke 65 százalékkal hanyatlott. Ez arra mutat, hogy nem a világpiaci ár volt az oka annak, hogy a magyar fogyasztók az áresést nem tudták a maguk javára fordítani, hanem a behozatal korlátozása és megdrágítása.

Országos Iparos Évkönyv. A napokban hagyta el a sajtót az 1936. évi *Országos Iparos Évkönyv*, amelynek bevezető cikkét Bornemisza Géza iparügyi miniszter írta a korszerű iparosszakképzés, a racionális termelés és értékesítés kérdéseiről. Vitéz Petneházy Antal iparügyi államtitkár „Égészséges szervezkedés, olcsóbb termelés és könnyebb értékesítés” címen írt érdekes tanulmányt. Dr. báró Kruchina Károly min. tan., az iparügyi minisztérium kisipari szakosztályának vezetője a kézművesipar problémáit ismerteti. Dr. Dobsa László az Ipartestületek Országos Központjának igazgatója s az Évkönyv szerkesztője, a kézművesmesterségek őstörténetéről és a magyar iparoscéhek multjáról, dr. Kovalóczy Rezső, az IPOK titkára az

Uj és használt kávéházi és vendéglői berendezések

vétele és eladása. Billiárdok, asztalok, székek, alpakka, üveg, porcellán, kávégépek stb.

Fried Zsigmond és fia VI. Király-u. 44. Tel.: 29-1-34.

iparosadóságok rendezéséről ír. Hasznos tudnivalókat közöl az Évkönyv az iparosokat érintő adókról, illetékekről, a kisiparosok hitelleltetéséről, a kisipari könyvelésről és kalkulációról stb. Teljes iparügyi cím-tár (iparügyi minisztérium, Ipok, kamarák, összes ipartestületek, iparos lapok) egészíti ki a hasznos 230 oldalas kiadványt, amely minden iparosnak, iparos szervezetnek és intézménynek nélkülözhetetlen kézikönyve és amelynek kedvezményes elővételi ára iparosok részére 1.20 pengő. Megrendelhető az Évkönyv szerkesztőségénél (Bpest, VII., Erzsébet-körút 9—11.), vagy a Monopol Könyvkiadóvállalatnál (Bpest, IV., Váci uca 80. Tel.: 89—2—82).

A vendéglátó ipar 1930-ban. Az 1930. évi népszámlálás most közzéadott III. részének a közlése szerint az országban 13.536 önálló vendéglős, szállodás és korezmáros volt. Az önálló kifőzők száma 1.226, a kávéház, kávécsarnok és tejesarnok-tulajdonosok száma 711, a pálinkamérők száma 20 volt. Az alkalmazott tisztviselők és segédszemélyzet száma együttesen 31.966 főt tett.

Az év első kilene hónapjának idegenforgalma. Budapesten az év eleje óta szeptemberig bezárólag a szállodákban és penziókban összesen 172.000 idegen fordult meg. Az elmúlt évben ugyanezen idő alatt a vendégek száma 159.000 volt, vagyis a fővárosunk idegenforgalma azóta közel 10%-kal emelkedett. A vendégek közül 64.000 belföldi volt, 23.000 pedig az elszakított részekről jött fel a fővárosba. Az utóbbiak közül a legtöbb, 14.000 a Felvidékről jött, utána 7.000 vendéggel Erdély következett. A Délvidéket 2.000, Nyugat-Magyarországot pedig 200 vendég képviselte. Ugyanannyi volt a Fiuméből jött vendégek száma is. A fővárosi idegenforgalom másik fele, 85.000 vendég külföldről érkezett. Ezek közül 23.000 vendég Ausztriából, 14.000 Németországból és 7.000 Angliából jött. Ugyancsak jelentékeny a múlt évhez képest erősen megnőtt 6.000 olasz vendég forgalma is. Franciaországot és az Amerikai Egyesült Államokat egyenként 4.500, Svájcot 3.300, Lengyelországot 3.100, Hollandiát pedig 2.600 vendég képviselte. Cseh-Szlovákiából a már elszakított területeken kívül 4.900, Romániából 2.200, Jugoszláviából 880 vendég jött fel Budapestre. Jelentős volt a távolkeleti vendégjárás is. Így Japánból 330, Ázsia egyéb helyeiről 950, Afrikából pedig 870 idegen került fel a fővárosba.

Budapesten kilenc év alatt 70%-kal csökkent a vigalmiadóbevétele. A főváros vigalmiadóbevétele 1926-ban 2.450.000 pengő volt. 1934-ben ugyanezen az adótétel a főváros pénztára számára már csak 761.000 pengőt jelentett, vagyis kilenc év alatt Budapest jövedelme 70%-kal csökkent. Legnagyobb mértékben az alkalmi mulatságok adótétele esett, ezek után az 1933-

Hantos testvérek r. t.

festő, mázó és tapétázó iparúzem

Budapest, VI., Horn Ede-utca 5. Telefon: 19-4-51, 18-5-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és fal-kárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

iki bevétel az 1926. évi összegnek csupán a 3%-a. Ugyancsak szomorú idők jártak a mutatóvénnyesokra, valamint a színházakra. E két tételnél az adó összege 8 év alatt az eredetinek már csak 6, illetve 7%-ára zuhant le. A cirkuszosok vigalmi adótétele az 1926. évi-nek 13%-ára zsugorodott és a sportversenyek közönsége is ötödére csökkent, amint ezt a 22%-ra hanyatló adóbevétele bizonyítja. Lehanyatlott már a klubok és kaszinók életének is, mert az 1933. évi vigalmi adó csak közel negyedrése (23%) a nyolc év előtti tételnek, sőt valószínű, hogy még ez az összeg sem szerepelne, ha a bridge felburjánzó tömegszervevénye a klubok és kaszinók életét ideig-óráig meg nem hosszabbítja. Az idők folyamán a hangversenytermek közönsége 32%-ra apadt, sőt tavaly a tömegek legolcsóbb szórakozási helyét, a filmszínházat is régi közönségének csupán 39%-a látogatta. Lassan a kávéházi és vendéglői mulatozás is divatját mülja. 1933-ban a vigalmiadóbevétele már az 1926. évi-nek csupán 42, illetve 50%-a. Az általános vigalmi adótételhez 1927-ben két új tétel, a *vigalmiadójegy* és a *vegyes csoport* tétele járult. Ezek közül a vigalmijegyekből eredő adóbevétele 1922-ig alig változott. A vegyes adócsoport azonban szintén megérezte az idők mostohaságát, mert 1933-ban már csak 22%-ot tett.

Érdekes a vigalmi adó tételenként való megosztása: 1933. évi adó legnagyobb része, 38%-a a filmszínházak közönségétől került ki, utána 13%-kal a vendéglők, 11%-kal a vigalmi adójegyek részesedése következett. Ugyanannyi a kaszinók adótételének aránya is, míg a sportversenyek közönsége az összes vigalmi adók 6%-át fizette. Az alkalmi mulatságokból eredő adó 4% volt, vagyis még mindig több, mint a színházak 3.6%-os aránya. Ugy látszik, harmadéve már, fizető vendég vajmi ritkán került a színházakba. A vigalmiadóból a legtöbb bevétel december hónapra esett és december után a vigalmi adó nagysága tekintetében az október hónap következett: a legkevesebbet viszont július és augusztus hónapokban fizettek. A hivatalos farsang bevétele sokkal kevesebb, mint az őszi hónapoké, vagyis lassanként a Vízkereztől Húshagyókeddig terjedő táncos idény jókedve is inkább csak a múlt emléke lesz.

Ipari és közigazgatási hírek

A munkaadó családtagjainak biztosítási kötelezettsége. A mindennapi életben sűrűn fordul elő, hogy a munkaadó tiltakozik családjához tartozó személy biztosítási kötelezettség alá vonása ellen, azon a

Írógépet irodájába, üzletébe, otthonába legolcsóbban **Édes és Deesy-**nél vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás, javítás legolcsóbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 44-2-24.

Springut Henrik tojás-
nagykereskedő
utóda **Ofer Márton**
Budapest, VI., Vasvári Pál uca 10. — Tel.: 21-7-54.
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő
állandó szállítója.

KAVÉHÁZI PARKETTA

SZABÓKY GYÖRGY IX., Üllői-út 73. T. 37-4-03.

Saját érdekében kérjen árajánlatot a kávéházak legrégebb és legmegbízhatóbb parketta és padlózási vállalatától.

címen, hogy a családtag nem áll alkalmazásban, hanem, mert máshol elhelyezkedni nem tud, otthon tevékenykedik. Élelmezést, lakást ad ugyan neki, de ezt a természetbeni ellátást nem javadalmazásként, hanem a szülőt terhelő köteles tartás címén adja. Nehéz volt ezekben a kérdésekben azt a határt megtalálni, hogy a biztosításra kötelezett családtag fogalma hol kezdődik. Az 1927:XII. tc. 8. §-a ugyanis a tanoneszerződéssel alkalmazott családtagokat és azokat a családtagokat, akiknek munkája a rendes munkavállaló munkájával felért, biztosítási kötelezettség alá vonta, míg a segítő-családtagokra a biztosítási kötelezettséget nem terjesztette ki, ha az ellátáson kívül javadalmazás nélkül, vagy oly javadalmazás fejében dolgoztak, amely megélhetési keresőforrásnak nem volt.

A családtagok biztosítási kötelezettségének ilyen szabályozása sok nehézséget okozott a gyakorlatban és a határesetek igen nagy számát eredményezte. Különösen nehéz volt annak megállapítása, hogy a családtag munkateljesítménye felér-e egy másik rendes munkavállaló munkateljesítményével és hogy a kapott javadalmazás munkabér-e, vagy csupán a szülő tartotta el pl. munkanélküli gyermekét. A viták megszüntetését célozta a 6500—1935. M. E. számú rendelet, mely szabatosabban határozta meg a biztosításra kötelezett családtagokra vonatkozó szabályokat és kimondotta, hogy a munkaadó családtagjai, nevezetesen: a házastársa, a törvényes házasságon kívül született, vagy kormányhatósági megerősítéssel örökbe fogadott gyermeke, a mostoha gyermeke, az unokája, a szülője, a nagyszülője és a testvére általában biztosításra nem kötelezett, kivéve, ha tanoneszerződéssel, vagy iparossegédként, illetőleg gyárimunkásként munkakönyvvvel van alkalmazva. Megállapította továbbá, hogy biztosításra kötelezett a munkaadó testvére, ha a munkaadó vállalatában, üzemében, hivatalában, vagy foglalkozásában teljesített munkája a rendes munkavállaló munkájával felér. Ezzel természetesen elesett az a lehetőség, hogy a többi családtagok biztosítási kötelezettségét ez utóbbi alapon megállapítsák.

A vegyvizsgálati-díjat nem vétkesség esetén is viselni kell? A „Baross Szövetség” írja: A főváros illetékes közegei nap-nap után különösen az élelmiszer-kereskedelemben a minták egész tömegét veszik. Ezekkel a vizsgálatokkal kapcsolatban természetesen rengeteg költség merül fel. Múltánvalan már az is, hogy a vegyvizsgálati díjakat még akkor is a viszontelárusítóra hárítják, ha a mulasztás tulajdonképpen a gyáros részéről indul ki, de különösen kirívó ez akkor, ha a vizsgálat a kereskedő ártatlanságát állapítja meg, de bizonyos rendtartási kihágások miatt bírságot mégis megállapítanak. Így előfordult a legutóbb többször is az, hogy egyes kereskedőknél nem közvetlen detaillárusítás céljait, hanem csomagolást szolgáló őrölt bor-

Az
eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86

sot találtak. A vegyvizsgálat az áru teljes intaktságát állapította meg, de mivel rendelet van róla, hogy a borsot őrölt állapotban csakis csomagokban szabad tartani, a kivetett 3—4 pengős rendbírságok mellett 13—16 pengős vegyvizsgálati díjakat is a kereskedő terhére írják. Előfordult esetekben a polgármester, mint másodokú rendőri büntetőbíró az alapítételek ezen rendelkezését is helybenhagyta. Ez ügyekkel kapcsolatban felterjesztéssel álltunk a földművelésügyi miniszterhez, kérve őt, arra, hogy ezt a nyilvánvalóan méltánytalan gyakorlatot a vonatkozó törvényes előírások megfelelő revíziója útján szüntesse meg.

Rokoniparra való áttérés. Az az iparos, aki tanult iparával rokonipart is gyakorolt, vagy az eredetileg tanult iparát megszünteti, nem köteles a rokonipart is abbahagyni. A rokoniparokra ugyanis éppen az a jellemző, hogy elegendő csak az egyikre a képesítés igazolása, mert a rokonipari jelleg feltételezi a rokoniparban való jártasságot is. Mivel tehát a rokonipart folytató iparos a rokoniparban is képesítettnek tekintendő, a rokonipart eredetileg tanult iparának abbahagyása után is üzheti. (20.920—1935).

A cukrász és mézeskalácsos ipar két egymástól különálló, még csak nem is rokon iparág, amiből következik, hogy cukrásziparra szóló iparigazolvány alapján mézeskalácsos kisipar nem folytatható. (20.105—1935.)

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot, cocktailt és tokaji borból főzött konyakot hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kecskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében.

FRANCOIS PEZSGÓ

A KEDVELT MÁRKA!

A kávé elkészítése. December 1-én megjelent 23-ik számunkban „A konyha racionalizálása” címmel röviden összefoglaltuk a kávéházi konyhában megtakarítás szempontjából szükséges sürgős tennivalókat, felsoroltunk néhány általános szembeötlő, gyakran előforduló hibát és megjelöltük azokat az irányelveket, melyeket a kávéosoknak ugyanis mint munkaadóknak és ugyanis mint vendéglátóknak szem előtt kell tartaniuk.

Jelen számunkkal pedig kezdjük, az egyes célszerű kávékonyhai készülékeket részletesen ismertetni, természetesen csak azon határig, amely már az egyes szakcégeknek ajánlat formájában feladata.

A kávékonyhának legfontosabb teendője a kávé elkészítése, mert a vendégeket, többek között elsősorban a jó kávé vonzza a kávéháza. A felszolgált kávé jósága nem csupán a féltve őrzött keveréktől, a befőzött kávé-mennyiségtől, hanem annak elkészítési módjától is függ.

A kávé sok helyen, még ma is, vörösréz edényekben főzik és melegentartásra, valamint adagolásra ú. n. Bain Marie-kbe, azaz melegvízbe merülő ónozott vörösréz vagy porcellán kiöntő kanesókba öntik. Ez utóbbiak az ajánlatosabbak, mert a kávé még sem kap olyan fényt, mint a vörösréz kanesókban és a porcellán alaposabban tisztogatható.

A különböző kávéfőzési rendszerek között előnyeivel fogva feltétlenül legjobbnak bizonyult a kávéforrázás, melynek tökéletes keresztülvitelére a gyárak megfelelő kávéforrázógépeket hoztak forgalomba.

Ezen gépek előnyei röviden a következők: nagy kávé-megtakarítás mellett zamatosabb és erősebb kávé, mert forrázaskor a kávéból a fontos alkatrészek kiválasztódnak, míg a csersav és a többi nehezen oldódó káros alkatrész a kávélisztben visszamarad. A kész kávé jól elzárt, lezárt tégelyben hosszabb ideig tárolható, anélkül, hogy aromája elillanna és anélkül, hogy fémmel érintkezne, mert még a leeresztő csapok is porcellánnal bélelték. A gépek higiénikusak, kezelésük egyszerű és az adagolás gyors és kényelmes.

A kávéforrázógépekben igen sokféle változat lehetséges a helyi viszonyokhoz képest legmegfelelőbbnek, kiválasztása gyakorlott szakember dolga. Vannak olyan kávéforrázógépek, melyek a meglévő szénüzhelyre állíthatók és melyekbe gáz,

Szék- és Faárugyár Rt.

Budapest, Kőbányai-ut 41-a
Telefon: 34-6-43.

Új modern típus

Saját érdekében kérjen árajánlatot!

villamos vagy gőzfűtőttest van beépítve. Készülnek egyes gépek és ú. n. ikergépek is, melyekben több más ital, mint pl. tej, kakó stb. melegen tartható. A kávéforrázógépek, ill. a melegentartáshoz és adagoláshoz szükséges porcellán légelyek különböző, egyenként 30 literig terjedő űrtartalommal készülnek.

A kávéforrázáshoz szükséges forrásban lévő vizet külön készülék szolgáltatja, kívánatra önműködő hőfokszabályozóval, mely a beépített fűtőttestet 100° C-nál kikapcsolja és a vizet állandóan ezen a hőfokon tartja.

Közli: **PROMETHEUS, Edinger A. és Társa b. t., lakatos és Fémárugyár, Budapest, IV. Petőfi Sándor-u. 5. Tel: 872-45.**

Üvegzettisztítás. Rendkívül előnyös feltételű megálapodásokat létesít most a *Komlói cég* (Akadémia-u. 7.) az egyes kávéházakkal tisztítási bérletekre. A cég egészen olcsó havi bérért elvállalja az üvegzet teljes tisztántartását. A kávéos így csekély összegért kényelmetlen gondoktól szabadul meg és kirakatüvegei mindig fényesen ragyognak. Kérjen telefonon ajánlatot. Telefon: 23-7-34.

«**Hattyu**» Gőzmosó- és fehérneműkölcsönző vállalat (Budapest, VII., Klauzál-utca 8.) a legmodernebbül újonnan be rendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

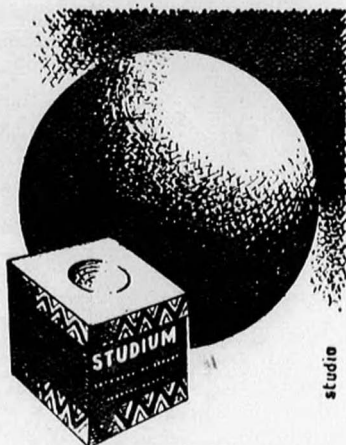
T. Fizető-pincér urak! A Götzl Lipót Sídol vegyitermékek gyára r. t., (Budapest, XIV., Csérei ucca 14. Telefon: 96-6-86.) arról értesít bennünket, hogy szívesen boesát rendelkezésünkre megfelelő mennyiségű számológécdulát. Ajánljuk tehát, hogy a Sídolgyár ezen előzékenységét minél számosabban vegyék igénybe és akár telefonon, akár levelezőlap útján közöljék címüket a gyárral, hogy az a számológécdulákat rendelkezésükre boesáthassa.

Felhívjuk ipartársaink figyelmét **Steiner és Szimper** dísz- és szobafestő és mázoló üzemre (Budapest, IX., Üllői út 57. Telefon: 30-6-29.), mely eddig is kartársaink közül többeknek állandó szállítója évtizedek óta. Kérjük, hogy kartársaink festő és mázoló munkákat a lehetőség szerint csakis **Steiner és Szimper** céggel végeztessenek.

GLASNER EDE Rt., udvari szállító, Budapest, V., Lipót körut 6. — Telefon: 11-6-26. Az előkelő kávéház péksütemény és kenyér szállítója.

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Kréta, Vegészeti Gyár és Keresk. rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete elnöksége a
testület összes tagjainak ezúton kíván

boldog újévet

Mészáros Győző elnök,
Gál Arnold, Szabó Sámuel,
Dr. Strausz Vilmos alelnökök,
Dr. Havas Nándor főjegyző.

B. U. É. K.

Mészáros Győző

Központi kávéház

Az ipartestület minden egyes tagjának a
legboldogabb újévet kívánja a

**Dreher-Haggenmacher-
Első Magyar Részvényserfőzde
Részvénytársaság.**

Boldog újévet kíván
tisztelt üzletfeleinek és barátainak

**Kőbányai Polgári Serfőző és
Szent István Tápszerművek rt.**

Igen tisztelt ügyfeleinek
boldog újévet kíván

Wellner Alpacca rt.
Budapest, IV., Deák Ferenc-tér 3.

Boldog újévet kíván kartársainak
és barátainak

Katona István
Club kávéház
Savoy kávéház

B. U. É. K. igen t. kartársainak
és üzletbarátainak

**özv. Reiner Mórné és
Reiner István**
Vigszínház kávéház

B. U. É. K.

Upor József
a Simplon Kávéház rt.
igazgatója

B. U. É. K.

a **Miami kávéház**
igazgatósága

A Budapesti Kávésok Árúforgalmi Részvény-
társaságának igazgatósága

boldog újévet kíván

igen tisztelt ügyfeleinek.

Losonezi Gusztáv ügyvezető elnök,
Kemény Imre igazgató.

Boldog újévet kíván

Singer Kálmán

Valéria kávéház

B. U. É. K.

ETOILE kávéház
V., Zoltán ucca 18.

B. U. É. K.

METROPOL Szálloda és Kávéház
Igazgatósága.

B. U. É. K.

Rónai Testvérek
Belvárosi kávéház
Hangli-Kicszk

B. U. É. K.

Café Negresco
és
Prince of Wales

Boldog újévet kíván
kartársainak és ismerőseinek

Kraszner Menyhért
Japan kávéház

Boldog újesztendőket kívánunk

Tarján Vilmos
Zoltán Béla
a New-York Kávéház rt. igazgatói

Az igen tisztelt kávé uraknak,
üzletfeleinknek és jóbarátainknak
boldog újévet kíván

özv. Berkovits Károlyné cég
VII., Síp ucca 4.

B. U. É. K. HATTYU Gőzmosó és fehérnemű kölesönző vállalat VII., Klauzál ucca 8.	B. U. É. K. Langfelder család Szalon-kávéház.
B. U. É. K. Országház kávéház Igazgatósága	Boldog újévet kíván Korányi Zoltán Royal Étterem- és Kávéházüzemeket bérlő rt. VII., Erzsébet-körút 45—47.
Boldog újévet kíván az i. t. kávé uraknak Vas István a Budapesti Kávésok Ipartestülete munkaközvetítőjének ügyvezetője.	B. U. É. K. Losonezi Gusztáv
B. U. É. K. Balaton kávéház vezetősége.	B. U. É. K. Freiwirth Jenő Keleti Kávéház.
B. U. É. K. Flórián kávéház	B. U. É. K. Lukács Cukrászda rt. Igazgatósága
Boldog újévet kíván Majtényi István Kávéház Ipari rt.	Boldog újévet kíván Markovits Lajos Markovits kávéház.
B. U. É. K. Elysée kávéház	Boldog újévet kíván k. vevőinek és jóbarátainak Fried Imre a Fried Zs. és Fia cég tulajdonosa. VI., Király ucca 44.
	Boldog újévet kíván SPRINGUT HENRIK utóda Ófner Márton tojásnagykereskedő VII., Vasvári Pál ucca 10.

B. U. É. K.

Minden magyar kávésiparosnak, ipari szervezeteink vezetőinek, iparunk és lapunk jóakaróinak boldogabb jobb újesztendőt kíván

a „KÁVÉSOK LAPJA“ szerkesztősége és kiadóhivatala

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 14-0-44. és 18-4-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

CELLULOID AJTÓVÉDŐ megvéd
kopástól, piszoktól! Minden színben és formában készül.

Huzat ellen CELLOFIX ajtóra
ablakra.

Higiénia Celluloidipar, Hold-utca 5. TELEFON: 15-9-16.

Steiner és Szimper

szobafestők, mázolók, dísz- és templomfestők.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 57. — Telefon: 30-6-29.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.